

حقوق اقتصادی

مؤلف:

جمعی از نویسندگان

به اهتمام:

پژوهشکده شورای نگهبان

سرشناسنامه: سلیمانی درچه، محمد، ۱۳۶۷ -، گردآورنده
عنوان و نام پدیدآور: حقوق اقتصادی / گردآورنده محمد سلیمانی درچه؛ به اهتمام پژوهشکده شورای نگهبان
مشخصات نشر: تهران: شورای نگهبان، پژوهشکده شورای نگهبان، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری: ۲۳۸ ص.: جدول، نمودار.
شابک: دوره: ۰-۰۷-۵۰۶۸-۶۲۲-۹۷۸، ۸-۱۴-۵۰۶۸-۶۲۲-۹۷۸
وضعیت فهرست‌نویسی: فیپا
یادداشت: کتابنامه.
موضوع: حقوق و اقتصاد -- ایران -- مقاله‌ها و خطابه‌ها
Law and economics -- Iran -- Addresses, essays, lectures
شناسه افزوده: شورای نگهبان. پژوهشکده شورای نگهبان
رده‌بندی کنگره: K۴۸۷
رده‌بندی دیویی: ۳۴۰/۱۱
شماره کتابشناسی ملی: ۹۸۶۹۲۶۷
اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیپا

حقوق اقتصادی

مؤلف: جمعی از نویسندگان

گردآورنده: محمد سلیمانی درچه

صفحه آرا: امین مددی

ناظر فنی: سیدمحمدرضا سیدعلیخانی

ناشر: پژوهشکده شورای نگهبان

چاپ اول: پاییز ۱۴۰۳ - تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

شابک دوره: ۰-۰۷-۵۰۶۸-۶۲۲-۹۷۸

شابک تک جلدی: ۸-۱۴-۵۰۶۸-۶۲۲-۹۷۸

قیمت: ۱۳۰ هزار تومان

آدرس: تهران، خیابان شهید بهشتی، خیابان سرافراز، کوچه پنجم، پلاک ۱۱

تلفن: ۰۲۱-۸۸۷۵۰۰۷۰

فهرست مطالب

- مؤلفه‌های اقتصادی اجرای عدالت اجتماعی از دیدگاه اسلام ۱
اسماعیل محمدزاده مزینان، امیر ملکی نژاد، محمود اکبری
- مطالعه‌ی تطبیقی اصول اقتصاد سیاسی امام خمینی (ره) و قانون اساسی ۲۳
جواد کاشانی، حسین عبداللهی
- تحلیل کار شایسته در پرتو اسناد بالادستی در جمهوری اسلامی ایران ۴۳
توکل حبیبزاده، حمزه اشکیوس
- بررسی اقتصاد مقاومتی در پرتو اصل آزادی کسب و کار ۶۷
رسول احمدی بنی، فرامرز عطریان، سید محمد مهدی غمامی
- رویکرد فقهای شورای نگهبان در زمینه‌ی رویارویی مالکیت خصوصی و منفعت عمومی؛ مطالعه‌ی رویه‌ای ۸۹
محمد رضا ویژه، حسن امجدیان
- راهکارهای حقوقی حمایت از اموال عمومی ۱۱۳
حامد کرمی
- بازشناسی مفهوم «ثروت‌های عمومی» در اصل ۴۵ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۷
محمدصادق فراهانی، خیراله پروین
- بررسی لزوم قانونگذاری جدید در خصوص تملک اموال غیرمنقول توسط اتباع بیگانه ۱۶۳
اکبر طلا بکی طرقي، یحیی مزروعی ایبانه
- سیاست‌های کلی اصل ۴۴؛ بازنگری غیررسمی قانون اساسی یا استفاده از ظرفیت اصل ۴۴ ۱۸۷
هادی طحان نظیف، مصطفی منصوریان
- درآمدی بر تحلیل اقتصادی رویکرد شورای نگهبان در تصویب قانون کار؛ مطالعه موردی آزادی قراردادی ۲۱۱
ولی رستمی، احمد شعبانی، مصطفی منصوریان

مقدمه

حقوق اقتصادی، به‌عنوان یکی از شاخه‌های مهم علم حقوق، به مطالعه و تحلیل قواعد و اصول حاکم بر روابط اقتصادی در جامعه می‌پردازد. این حوزه شامل بررسی نحوه تنظیم روابط بین افراد، نگاه‌ها، و نهادهای اقتصادی با یکدیگر و با دولت است، که در نهایت منجر به تأمین عدالت اقتصادی، بهبود شرایط کسب و کار، حمایت از اموال عمومی و حقوق مالکیت، و ساماندهی سیاست‌های اقتصادی می‌شود. در جهان امروز که اقتصاد به‌عنوان نیروی اساسی و تأثیرگذار در زندگی فردی و اجتماعی مطرح است و کشور ما ایران نیز با ظرفیت‌ها و چالش‌های اقتصادی مختلفی روبرو است، مطالعه حقوق اقتصادی بیش از پیش مورد نیاز است تا نظام حقوقی، پاسخی مؤثر و پایدار برای حل مشکلات دیرینه و مسائل نوظهور اقتصادی فراهم آورد.

مطالعه و پژوهش در حوزه حقوق اقتصادی، به‌ویژه در بستر نظام اسلامی و تطبیق آن‌ها با نظام‌های مدرن، ضرورتی انکارناپذیر دارد. این حوزه به دانشجویان و پژوهشگران کمک می‌کند تا با تحلیل تطبیقی اندیشه‌های اقتصادی در اسلام، دیدگاه‌های فقها و اصول قانون اساسی، به فهم عمیق‌تری از چالش‌ها و راهکارهای بهبود وضعیت اقتصادی جامعه دست یابند. در این مسیر، پژوهشگران قادر خواهند بود ظرفیت‌های قانون اساسی، به‌ویژه در بسترهایی چون اصول ۴۳، ۴۴ و ۴۵ قانون اساسی را شناسایی کنند و به نقش اصول اسلامی و مقررات نوین در تحقق عدالت اجتماعی و توازن اقتصادی پی ببرند.

این کتاب، مجموعه‌ای از مقالات پژوهشی در زمینه حقوق اقتصادی را در خود جای داده که پیش از این در شماره‌های مختلف فصلنامه دانش حقوق عمومی توسط پژوهشکده شورای نگهبان گردآوری و منتشر شده است و اینک پس از تجمیع موضوعی و تدوین در قالب یک اثر علمی منسجم به دانشجویان، پژوهشگران و صاحب نظران حقوق عمومی ارائه می‌شود.

در این اثر به موضوعات متنوع و پراهمیتی پرداخته شده است؛ از جمله مؤلفه‌های اقتصادی اجرای عدالت اجتماعی در اسلام، بررسی تطبیقی اصول اقتصاد سیاسی امام خمینی (ره) با قانون اساسی، تحلیل حقوقی کار شایسته و ارزیابی اصل آزادی کسب و کار در چارچوب اقتصاد مقاومتی. همچنین، مطالعه تطبیقی رویه‌های شورای نگهبان در موضوع مالکیت خصوصی و منفعت عمومی، و بازشناسی مفهوم ثروت‌های عمومی در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، ابعاد دیگری از مسائل حقوق اقتصادی را تبیین می‌کند.

این کتاب با فراهم آوردن مقالات تخصصی و علمی، به دانشجویان و پژوهشگران کمک می‌کند تا شناختی عمیق‌تر و دقیق‌تر از مسائل اقتصادی جامعه به دست آورند و درک بهتری از ابزارهای حقوقی و ساختارهای قانونی موجود داشته باشند. این مجموعه، علاوه بر افزایش دانش نظری، به توسعه مهارت‌های پژوهشی و تحلیلی خوانندگان کمک می‌کند تا به عنوان منتقدان و محققانی آگاه، نقشی مؤثر در طراحی و اجرای سیاست‌های حقوقی و اقتصادی ایفا کنند و به یافتن راهکارهای حقوقی مناسب برای چالش‌های اقتصادی و تحقق عدالت اجتماعی در کشور بپردازند. لازم به ذکر است مطالب بیان شده در مقالات لزوماً بیانگر نظرات پژوهشکده شورای نگهبان نبوده و صرفاً ایده و نظرات نگارندگان آنها می‌باشد..

پژوهشکده شورای نگهبان

پاییز ۱۴۰۳